

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 3773/23
20.3.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Маје Чогурић и Миленије Петричевић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Невена Јеличић, адвокат из Београда, Васе Пелагића 12, против тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Александар Лојпур, адвокат из Београда, поштански фах 57, Савска 2, 11000 Београд 6, ради стицања без основа, одлучујући о жалби тужене, изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П 61/19 од 14.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 20.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба тужене као неоснована и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Трећег основног суда у Београду П 61/19 од 14.02.2022. године у ставовима првом, другом, четвртом, петом и шестом изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је предлог тужене да се одреди прекид поступка до доношења одлуке од стране Уставног суда РС, а по уставној жалби коју је овде тужена поднела том суду против пресуде ВКС Рев.5173/18, као неоснован. Ставом другим изреке усвојен је тужбени захтев и обавезана тужена да тужиоцу на име стицања без основа, односно разлике на име доприноса за издржавање од 27% од зараде и доприноса за издржавање од 15% од зараде за период од 19.01.2015. године до 10.07.2018. године исплати износ од 2.473.823,40 динара, са законском затезном каматом од 08.01.2019. године као дана подношења тужбе, до исплате. Ставом трећим изреке одбијен је у преосталом делу тужбени захтев којим је тужилац тражио да се тужена обавезе да му на име стицања без основа на износ досуђен ставом другим изреке пресуде, исплати законску затезну камату почев од 17.05.2018. до 07.01.2019. године, као неоснован. Ставом четвртим изреке одбијен је приговор тужене ради пребијања, као неоснован. Ставом петим изреке обавезана је тужена да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 293.338,00 динара, са

законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке, до исплате. Ставом шестим изреке одбијен је предлог тужене за ослобађање од обавезе плаћања судских такси, као неоснован.

Против ставова првог, другог, четвртог, петог и шестог изреке побијане пресуде тужена је благовремено изјавила жалбу, због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужилац је одговорио на жалбу тужене.

Испитујући правилност побијане пресуде у оквиру законских овлашћења из одредбе члана 386. Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС”, бр.72/2011, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да жалба тужене није основана.

У поступку доношења побијане пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тач. 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности.

На основу утврђеног чињеничног стања, пресудом Апелационог суда у Београду Гж2 674/17 од 17.05.2018. године преиначена је пресуда Трећег основног суда у Београду П2 164/17 од 12.05.2017. године у делу става првог изреке, тако што је промењена висина обавезе издржавања по пресуди Првог основног суда у Београду П2 358/11 од 04.10.2011. године у ставу првом изреке и обавезан овде тужилац АА да на име издржавања овде тужене ћерке ББ плаћа месечно износ од 15% од зараде коју остварује, умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање почев од 19.01.2015. године па убудуће, уместо до тада 27% од зараде коју остварује. Тужилац је за цео период почев од 19.01.2015. године до 10.07.2018. године исплатио туженој на име доприноса за издржавање од 27% од зараде тужиоца износ од укупно 5.566.102,65 динара, док је по пресуди Апелационог суда у Београду Гж2 674/17 од 17.05.2018. године требало да јој на име доприноса за издржавање од 15% од зараде тужиоца исплати износ од укупно 3.092.279,25 динара, те разлика на име доприноса за издржавање од 27% од зараде тужиоца и доприноса за издржавање од 15% од зараде тужиоца у том периоду износи 2.473.823,40 динара, који износ је утврђен на основу налаза и мишљења вештака економско – финансијске струке Славице Суботић и допунског налаза истог вештака од 25.10.2021. године на који странке нису имале примедбе, а који је суд прихватио у целости као објективан, детаљан и дат у складу са правилима струке.

Полазећи од одредби чл. 210, 213, 214. и 277. Закона о облигационим односима – ЗОО, првостепени суд је закључио да је тужена у обавези да тужиоцу за период од 19.01.2015. године до 10.07.2018. године на име више исплаћеног доприноса за издржавање од стране оца, односно по основу који је доношењем другостепене пресуде Гж2 674/17 од 17.05.2018. године отпао, исплати износ од укупно 2.473.823,40 динара, због чега је тужена у обавези да тужиоцу врати тај износ, на који тужиоцу припада и законска затезна камата почев од 08.01.2019. године, као дана подношења тужбе, до исплате. Одлучујући о истакнутом приговору тужене ради пребијања опредељеном у

висини износа од 1.918.680,00 динара који би јој припао на основу издржавања да је узет у обзир и приход који је тужилац остварио од издавања стана у улици ... у ... (27%, односно 15% од износа закупнине у висини од 1.000 евра у спорном периоду), првостепени суд је имао у виду да се не ради о доспелом потраживању тужене према тужиоцу и да исто није подобно за пребијање, налазећи да је исти неоснован. Наводи тужене у погледу евентуалних прихода које је тужилац наводно остваривао издајући наведени стан у закуп, нису од утицаја на другачије одлучивање у конкретном спору, јер се ради о чињеницама које су могле бити од утицаја само у поступку вођеном ради измене одлуке о издржавању тужене приликом одмеравања могућности тужиоца као дужника издржавања, а који поступак је правноснажно окончан. Да би се потраживања могла пребити потребно је да постоји доспело потраживање, а у конкретном случају тужена није доказала да је у моменту подношења тужбе имаала потраживање према тужиоцу, па нису испуњени услови из члана 336. ЗОО.

Наведено чињенично стање утврђено је потпуно и поуздано, правилном оценом изведених доказа у смислу члана 8. ЗПП. Наводима у жалби тужене којима се не истичу нове чињенице нити предлажу нови докази у смислу члана 372. ЗПП, правилност чињеничног утврђења није доведена у сумњу.

На правилно и потпуно утврђено чињенично стање првостепени суд је правилно применио материјално право када је усвојио тужбени захтев тужиоца за исплату утуженог износа, са законском затезном каматом почев од дана подношења тужбе, до исплате. За своју одлуку навео је јасне, непротивречне и аргументоване разлоге које као правилне прихвата другостепени суд.

Без значаја су на правилност побијане пресуде наводи у жалби тужене да је обавеза издржавања ћерке од стране њеног оца не само законска обавеза, већ да спада под шири појам природне обавезе, односно моралне дужности, па да стога тужилац утужени износ не може потраживати према одредби члана 213. ЗОО. У конкретном случају реч је о законској обавези родитеља из одредбе члана 155. став 2. Породичног закона да издржава своје пунолетно дете које се налази на редовном школовању најкасније до навршене 26. године живота сходно својим могућностима, која је тужиоцу као дужнику издржавања за спорни период одређена у висини од 15% од његових примања правноснажном и извршном судском одлуком. Тужилац је своју обавезу плаћања издржавања туженој вршио према пресуди Првог основног суда у Београду П2 538/11 од 04.10.2011. године у висини од 27% од зараде умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање и у том периоду основ за плаћање издржавања била је наведена пресуда. Одлучујући о жалби изјављеној против пресуде Трећег основног суда у Београду П2 164/17 од 12.05.2017. године којом је одбијен захтев тужиоца за смањење издржавања, Апелациони суд у Београду је пресудом Гж2 674/17 од 17.05.2018. године изменио висину издржавања и обавезао овде тужиоца да на име издржавања овде тужене ћерке ББ плаћа месечно издржавање у висини од 15% од зараде коју остварује умањене за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање од 19.04.2015. године. Имајући то у виду, тужилац је туженој у спорном периоду плаћао издржавање у износу вишем од 15% на колико је обавезан правноснажном судском одлуком, односно 27% по пресуди која је измењена пресудом другостепеног суда у погледу висине доприноса за издржавање па је стога тужена, како

то правилно закључује првостепени суд, у обавези да тужиоцу врати разлику између износа који је тужилац плаћао на име издржавања и оног касније досуђеног, правилном применом одредби чл. 210. и 214. ЗОО.

Жалба неосновано указује да је првостепени суд обавезујући тужену да исплати разлику за време од 19.01.2015. године до доношења пресуде апелационог суда 17.05.2018. године којом је смањен проценат издржавања тужене, тиме пресуди Апелационог суда у Београду Гж2 674/17 од 17.05.2018. године признао повратно дејство, иако се ради о преображајној пресуди која може имати дејство само у будућем времену. Ово са разлога што је пресудом другостепеног суда на коју се указује жалбом одлучено о тужиочевој жалби изјављеној против првостепене пресуде којом је одбијен његов захтев за смањење доприноса за издржавање тужене, па је апелациони суд одлучујући о основаности жалбе, одлучио у истом поступку о истом праву/обавези чија се измена тражи од дана подношења тужбе и која се може остварити само правноснажном пресудом која има преображајно дејство од подношења захтева за измену судске одлуке, а не од доношења одлуке другостепеног суда по жалби, како то жалба неосновано указује.

Нису основани наводи у жалби тужене да је тужилац у поступку П2 164/17 прикрио да је имао у својини стан од 103 м² у улици ... у ..., будући да је првостепени суд у том поступку између осталог, утврдио да тужилац од непокретности поседује и стан у улици ... површине 103 м², на који указује жалба. Околност да је првостепени суд у поступку П2 164/17 одбио доказне предлоге тужене у вези са тим станом тужиоца на околност да ли је тужилац од тог стана остваривао приходе није од значаја за ову парницу, већ је евентуално могло бити од значаја у парници за оцену могућности овде тужиоца да доприноси издржавању ћерке – тужене, који је правноснажно окончан.

Иако жалба тужене основано указује да поводом истакнутог приговора ради пребијања изрека првостепене пресуде треба да садржи деклараторну одлуку о постојању, односно непостојању потраживања тужене, то није утицало на правилност побијане пресуде. По оцени овог суда, у случају ако је компензациони приговор неоснован, а тужбени захтев основан, као у конкретној правној ситуацији, првостепени суд је најпре требао да утврди да не постоји потраживање тужене према тужиоцу истакнуто приговором ради пребијања у износу од 1.918.680,00 динара, те да потом усвоји тужбени захтев тужиоца и обавезе тужену да исплати утужени износ. Међутим, иако је суд само одбио приговор као неоснован, то није било од значаја за правилност одлуке о захтеву тужиоца у ситуацији када је приговор ради пребијања неоснован из разлога што не постоји потраживање тужене. У сваком случају, тужена неосновано указује да би у ситуацији да је тужилац издавао стан у улици ... за износ од 1.000 евра месечно, њој припало 27%, односно 15% од тог износа месечно, већ би под претпоставком да је тај стан издаван у закуп, то било од значаја за процену могућности тужиоца као дужника издржавања да доприноси већим износом издржавању тужене, а не аутоматски да се досуђени проценат издржавања ставља у однос са износом закупнине стана, како то неосновано чини тужена.

Првостепени суд је правилно одбио предлог тужене за прекид поступка до доношења одлуке Уставог суда по уставној жалби овде тужене, поднете против пресуде ВКС Рев 5173/18 којом је потврђена пресуда Апелационог суда у Београду Гж2 674/17

од 17.05.2018. године, будући да се ради о правном средству од кога не зависи одлука у овој парници у смислу члана 223. став 1. ЗПП, како то правилно закључује првостепени суд, па је решење потврђено применом члана 401. тачка 2. ЗПП.

Имајући у виду изложено, како се ни осталим наводима у жалби тужене коју другостепени суд посебно не образлаже сагласно овлашћењу из одредбе члана 396. ЗПП, правилност и законитост побијане пресуде не доводи у сумњу, на основу одредбе члана 390. ЗПП, одлучено је као у ставу првом изреке.

Потврђена је, применом члана 401. тачка 2. ЗПП, одлука о трошковима парничног поступка донета правилном применом одредаба чл. 150, 153, 154. и 163. ЗПП, чија висина је правилно одмерена на основу Таксене и Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, са законском затезном каматом почев од дана извршности одлуке до исплате у смислу одредаба чл. 277. и 324. ЗОО, као и одлука којом је одбијен предлог тужене за ослобађање од обавеза плаћања трошкова судских такси, која одлука је образложена аргументованим разлозима, а која се наводима у жалби тужене посебно не побија.

Одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, собзиром на то да одговор на жалбу није обавезна парнична радња, па самим тим ни нужен трошак сагласно одредби члана 154. ЗПП, па је одлучено као у ставу другом изреке ове пресуде применом члана 165. ЗПП.

**Председник већа – судија
Снажана Живковић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић